

jeg skulde have meent, at jeg ønskede, at Over-
skoledirektøren skulde have Tilsyn med de enkelte
Skoler over hele Landet, da var dette langfra-
den Mening, der laa til Grund for mine Yt-
tringer. Jeg har kun henpeget paa de for-
forskjellige Underviisningsmaader, der finde Sted
i Almueskolerne, og jeg troer, at disse ned-
stamme fra de forskjelligte Underviisningsmaader,
der bruges paa Seminarierne. Naar denne
min Ansuelse er rigtig, kan det neppe falde
Overskoledirektøren besværligt at føre det Til-
syn, jeg ønskede, nemlig kun med den Maade,
hvorpaa der undervises ved Seminarierne.
Den høitærede Konseilspræsident udtalte end-
videre, at han ønskede, at der maatte tages et
vist Hensyn til Underviisningsfriheden, hvis
Underviisningen i det Hele ret skal trives.

Jeg er ganske enig med Ministeren i den An-
suelse, at der maa herske Frihed i saa Hens-
seende, men ved Siden heraf maa man ogsaa
have en vis Orden; thi naar der ikke er det,
hersker der Forstyrrelse og Forvirring, og
lægger man Mærke ikke alene til den særegne
Skrivemaade, men ogsaa til den særegne Under-
viisningsmaade, som bruges saavel i Religion
som i Stavning, vil det være let at see, at
der ikke i Underviisningen er den Orden, som man
kunde ønske, og at den Fremgangsmaade, der føl-
ges, maa føre hen til Forstyrrelse og Forvirring.
Den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 5te
Valgkreds (Høgsbro) udtalte, at han ansaa den
saakaldte nye eller forbedrede Rettskrivningsmaade
for at være simplere og mere letfattelig end
den hidtil brugelige. Deri kan jeg ikke være
enig med ham. Jeg har bragt i Erfaring, at
Brugere af den saakaldte nye eller forbedrede
Rettskrivningsmaade have skrevet saa albeles
ueens, at man næsten ikke har seet to, som
have skrevet fuldkommen eens (Tscherning:
Om man bruger den ene eller den anden Skrive-
maade er en temmelig ligegyldig Sag). Den
ærede Rigsdagsmand siger, at det er en tem-
melig ligegyldig Sag, om man bruger den ene
eller den anden Rettskrivningsmaade, men det
kan det ikke være. Naar den Ene skriver saa
og den Anden saa, og Børnene flyttes fra den
ene til den anden Skole, udfættes de let for
at faae at høre, at den Maade, hvorpaa de
hidtil have læst og skrevet, er feilagtig, og at

de nu skulle til at begynde paa en anden Maade.
Dette kan hverken være Forældre eller Børn
en ligegyldig Sag. Der ligger vistnok et heelt
Princip til Grund for denne nye Underviis-
ningsmaade, og jeg kan ikke andet end ønske,
at den høitærede Kultusminister, som han sagde
igaar, vil have sin Opmærksomhed henvendt
paa dette Forhold. Man har haade hørt og
seet skrevet, at der gaves Skolelærere, som
ønskede, at alle Bøger maatte blive brændte,
og man har ogsaa hørt udtale, at den saakaldte
forbedrede Rettskrivning er let for Børnene at
fatte og let for Lærerne at undervise efter.
Dette Sidste er maaskee Grunden, hvorfor
saamange Lærere hænge fast ved den, fordi de
altsaa derved kunne blive frie for at have nogen
Uleilighed. Der er ogsaa klaget over og sagt,
at endel af de nye Skolelærere blot fortælle
Børnene Historier og Legender istedetfor at
undervise dem i Religion. Jeg troer, at det er af
Vigtighed, at det er bestemt fra Lovgivningens
eller Administrationens Side, at der skal un-
dervises i Skolerne efter visse bestemte Lær-
bøger. Man har jo for Tiden ogsaa lovbe-
stemte Lærebøger. I Forordningen [af 29de
Juli 1814 er det saaledes bestemt, at Balles
Lærebog skal bruges ved Religionsunderviis-
ningen, og det er senere ved Lov bestemt, at
Balslevs Forklaringer til Luthers Katekismus
ogsaa maa bruges. Jeg troer tilfulde at vide,
at der er mange Skoler, hvor disse Bøger slet
ikke bruges, og hvor det gaaer efter Lærere
blotte Indfald ved Underviisningen, og hvor
mange forskjelligte Maader at undervise paa kan
der saa ikke fremstaae. Efter denne Underviis-
ningsmethode at dømmе troer jeg derfor, at det er
af yderste Vigtighed, at ikke blot Lovgivnings-
magten, men ogsaa Administrationen har sin
Opmærksomhed henvendt paa denne Sag.

Formanden: Jeg har ikke villet standse
den ærede sidste Taler i hans Foredrag. Da
Sagen om Underviisningsvæsenet i Semina-
rierne og Skolerne er bleven berørt under
Forhandlingerne; men jeg skal dog henstille til
senere Talere, om det egentlig ikke ligger uden-
for Forhandlingerne over Finantsloven, at
indlade sig paa, hvorledes Underviisningsmaaden
er eller ikke er i Almueskolerne.